

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGY PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Feltöltő főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A rendjavaslat

A nemzetgyűlés általánosságában elfogadta az állami rend hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslatot. A vita során több felszólalás hangzott el a javaslat mellett is, ellene is, s tanulság gyanánt megállapíthatjuk, hogy többen beszéltek ellene, mint mellette. Ennek azonban semmiesetre sem az a magyarázata, hogy a javaslat a keresztyén magyarság szempontjából nem volna kívánatos, hanem az, hogy nagyon is kívánatos, sőt egyenesen szükséges, mert a zsidósággal kacérkodó kirakati keresztyének egész sereg szónokot vonultattak fel ellene. A javaslat tudniillik szigorú intézkedéseket tartalmaz a destruktív elemek rendbontó és felforgató törekvései ellen, s megvédi a keresztyén magyar társadalmat a sötétben bujkáló lázítók és izgatók aknamunkájától. Természetes tehát, hogy akiknek a rend és konszolidáció nincsen inyükre, azoknak a rendjavaslat sem tetszik és minden rendelkezésükre álló eszközzel hadakoznak ellene.

De a nemzetgyűlésen olyan kifejezés is hangzott el, amely szerint azért nem kívánatos a rendjavaslat, mert valójában legitimista propaganda, mely csirájában elfojt és lehetetlenné tesz minden más véleménynyilvánítást. Ennél a pontnál már meg kell állanunk egy pillanatra. Ha azok, akiknek módjukban volt áttanulmányozni a javaslatot, ezt a megállapítást, illetve következtetést vonják le belőle, akkor jogos az a föltevésünk, hogy legalább is kell valaminek a háttérben lappangania. Kell a javaslatban olyan rendelkezéseknek lenniök, amelyek az állam rendjének védelme mellett **alkalmat** adhatnak a királykérdéssel kapcsolatos valamilyen irányú propaganda folytatására. Ez ellen pedig minden jóérzésű magyar embernek tiltakoznia kell. A királykérdés megoldása ma semmiesetre sem időszerű s a kormány ezen az alapon tiltotta el a vele való foglalkozást úgy a sajtóban, mint a társadalmi élet minden más irányító szervében. Erkölesileg lehetetlen tehát, hogy amikor a szabad királyválasztás óriási többségben lévő hívei, az egész ország maga, hangját sem hallathatja e kérdésben, mert az törvénybe ütközik, ugyanakkor az államhatalom maga, vagy a kormányhoz közelálló körök az állam és a társadalom hatályosabb védelmének köpönyege alatt büntetlenül folytathassák legitimista propagandájukat. Ennek még a gondolata ellen is tiltakoznunk kell, mert az nemesak erkölestelen dolog, hanem egyenesen az ország érdekei ellen való merénylet is!

Az ország népe belenyugodott abba, hogy a királykérdés megoldása jobb és alkalmasabb időkre halasztassék s ehhez a

belátásához becsülettel ragaszkodik is. Nem foglalkozik a király személyével, nem csinál hangulatot sem mellette, sem ellene, de nem is nézhetné nyugodtan, ha ha-

tóságok és hivatalos körök tennék meg ugyanazt.

Tiszta vizet a pohárba és becsületes magyar őszinteséget a királykérdésben!

Pénzügyi javaslatok a Ház előtt

Visszaadják a kisüstököt

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, márc. 16. (Nemz. St. tel. jel.)
 A nemzetgyűlés mai ülését **Rakovszky István** elnök 11 órakor nyitotta meg mindössze *nyolc* képviselő jelenlétében.

Erődy Harrach Béla előadó ismerteti a szesztermelés módosításáról szóló törvényjavaslatot, s elfogadásra ajánlja.

Erekly Károly a Ház határozatképességének megállapítását kéri, mire az elnök szünetet rendel el.

Szünet után **Erekly Károly** szól a javaslatához. Kéri a pénzügyminisztert, hogy a gazdaságnak hagyják meg a kis üstöt, mert az nemzetgazdasági szempontból szükséges. A szesztermelés fokozását fontosnak tartja.

Határozati javaslatot nyújt be, hogy a Ház utasítsa a pénzügyminisztert, hogy 60 napon belül terjesszen a Ház elé kimutatást az 1919-20. évben elraktározott zárolt szesz mennyiségéről, továbbá arról, hogy hány hektoliter denaturált szeszt hoztak a múlt gazdasági évben forgalomba?

A pénzügyminiszter politikája iránt nincs bizalommal. Az osztrák-magyar bankkal még mindig összeköttetésben vagyunk. A javaslatot nem fogadják el.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter hozzájárul Erekly javaslatához s amennyiben nagyatádi Szabó István is hozzájárul, *hajlandó új szeszfőzők felállítását megengedni*

Az osztrák-magyar banktól csak akkor szakadhatunk el, ha önálló bankunk lesz. A pénzkieserést csak akkor eszközölheti, ha megfelelő pénzmennyiség áll rendelkezésére, ami körülbelül május közepére várható.

A nemzetgyűlés a javaslatot Erekly határozati javaslatával együtt általánosságban elfogadja. A részletes tárgyalásnál Erekly azt ajánlja, hogy a javaslat csak 1922-ig maradjon érvényben. A pénzügyminiszter és a Ház

ehéz hozzájárul s ezzel azután az egész javaslatot részleteiben is elfogadják.

Következett a dohányjövédéki kihágások büntetésének felemeléséről szóló javaslat tárgyalása, amit **Erődy-Harrach Béla** előadó ismertet. A javaslatot általánosságban elfogadják.

A részletes tárgyalásnál egri **Nagy János** indítványozza, hogy a dohányjövédéki kihágásokat ne csak pénz, hanem fogházbüntetéssel is sújtsák. A pénzügyminiszter ehhez hozzájárul. Ezután a javaslatot részleteiben is elfogadják.

Ezután a bortermeletési adó módosításáról szóló javaslatot tárgyalják.

Bernáth Béla nem fogadja el a javaslatot. A nemzetgyűlés azonban úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a javaslatot.

Iklódy Szabó János előadó ismerteti az Országos pénzügyi tanács felállításáról szóló törvényjavaslatot.

Rassay Károly kéri, hogy a pénzügyi tanács nemzetgyűlési tagjai ne kapjanak külön fizetést. Hegedüs pénzügyminiszter hozzájárul ehhez, de kéri, hogy a többi tagok részére megfelelő tiszteletdíjat engedélyezzenek, mivel ezek kimerítő munkát végeznek.

Ugron Gábor szükségesnek tartja, hogy a pénzügyi tanácsnak 6 nemzetgyűlési tagja legyen.

A javaslatot úgy általánosságban mint részleteiben elfogadják.

Elnök ezután javasolja, hogy a helnapki ülésen a söradó, fegyveradó, vadászadó, gyufaadó és a hadiválságadóról szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

Bozsik Pál eláll interpellációjától. **Czeglédy Endre** és **Birtha József** pedig nincsenek jelen, így törlik interpellációjukat. Ezzel az ülés véget ér.

Kedvezően végződtek a csehekkel való tárgyalások

Prágában és Budapesten fogják őket folytatni

Budapest, március 16. Teleki Pál miniszterelnök és Grätz Gusztáv külügyminiszter ma reggel a szakreferensekkel megérkeztek Budapestre a bruck-királyhidai találkozóról, amelyek a várakozásnak megfelelően folytak le.

A tárgyalásokat folytatni fogják és

pedig a pénzügyi és jogi szakkérdéseket Prágában, a kereskedelmi és közlekedési kérdéseket Budapesten.

Hír szerint a nemzetgyűlés holnapki ülésén Teleki vagy Grätz külügyminiszter beszámol a csehekkel folytatott tárgyalás eredményéről.

Megint ir mozzolódás

London, márc. 16. (A Nemz. St. t. j.)
 A sinfeinek 6 társuk tegnapi kivégzése miatt megkezdték a bosszuhadjáratot.

Talaat basát meggyilkolták

Berlin, márc. 16. (Nemz. St. tel. jel.)
 Tegnap délután egy perzsa diák az utcán lelőtte **Talaat basa** volt török nagyvezért. A gyilkos menekülni próbált, de a tömeg elfogta

és meglincselte. Kihallgatása során elmondotta, hogy azért követte el a tettet, mert Talaat basa Örményországban meggyilkolta szüleit.

Elhunyt orosz nagyherceg

Berlin, márc. 16. Ni-olajevics Mihály orosz nagyherceg, aki a világháború alatt a cári hadsereg főparancsnoka volt, s aki a bolsevizmus kitörése után az olasz Rivieriákon tartózkodott, tegnap meghalt.

Hand
 Hajdu
 1921
 Su
 ol

Az iparcikkek olcsóbbodása

Miért nem esik az iparcikkek ára is?

Általános eselődést okozott az ország népének, hogy a várvavárt olcsóbbodás egyelőre csak az élelmicikkek terén következett be, de ugyszólván teljesen érintetlenül hagyta az ipari cikkek árait. Pedig ma már a ruházati és egyéb szükségleti cikkekkel is úgy vagyunk, hogy teljesen kifogytunk belőlük és akarva nem akarva kénytelenek vagyunk újak beszerzéséről gondoskodni. Egyes türelmetlen emberek már az ipari termékek árcsökkentéséről hallatnak szenvedélyes hangokat, s elfelejtik, hogy az élelmicikkek olcsóbbodását az abnormálissá növekedett kínálat idézte elő. S egészen természetes, hogy míg ugyanez nem lett a helyzet az ipari termékek terén, addig lényeges áresésre ott nem számíthatunk. Árcsökkentésről pedig éppen a fogyasztók érdekében nem tanácsos beszélni. Ha egyszer megindul az árzuhanás, akkor azt éppen a fogyasztók ellen intézett merénylet volna ármegállapítással utjában feltartóztatni.

Hogy pedig az olcsóbbodás az ipari cikkek terén miért nem jelentkezik az élelmi cikkekkel párhuzamosan, arra illetékes helyen a következőket mondották egyik gazdasági szaklapunk munkatársának:

— Az Amerikából és Nyugat-Európából huzamos idő óta és ismételtelen vészjelzett olcsóbbodási hullám még egyelőre nem döngeti a Csonkamagyarországon jelenleg uralkodó drágaság hullámtörő gátját. Nagyon kérdéses azonban, hogy ez a várvavárt olcsósági hullám utközben, amíg hozzánk elérkezik, mennyit fog erejéből veszíteni?

Tudott dolog, hogy a tengerhajózási, főként azonban a kontinentális vasuti és a belvizi hajózási tarifák egész Európában szédületes emelkedést értek el a háboru kitérése óta. A tranzatlantikai fuvardíjak, a fuvarozás üzlettelensége, illetve a nagy hajóur-kínálat következtében visszaféjldőben vannak. Mindamelllett azok ezidőszerint viszonylag mégis elég magasra rugnak. A tengerhajózási fuvardíjak drágító hatását meghaladja azonban a szárazföldi nemzetközi fuvardíjak ijesztő magassága. A szállítási költségek az árukra nézve értékdrágító tényezőként jelentkeznek és mint ilyenek jelentékenyen élét veszi annak, hogy a világ minden tájkáról megindult olcsóbbodási folyamat Csonkamagyarországon is teljes mértékben érvényesülhessen.

Sulyos aggodalomra adnak különösképen okot Ausztria és Magyarország vasuti, valamint hajózási tarifái. Különösen az osztrák tarifák rettenetes drágasága teszi kétségbe Csonka-Magyarország számára a kilátásban levő általános árcsökkentést, mert a teljesen kontinentális államra vált Csonka-Magyarország ezidőszerint a nyugati államokból csak Ausztrián át importálhat. Hogy ez mit jelent vasuti fuvardíj-fizetés tekintetében, az belátható abból a tényből, hogy egy 10 tonnás finomáru küldemény szállítása Ausztriában a 821 klm-es buchs-brucki viszonylatban (legutóbbi osztrák tarifafelemelést figyelembe véve, tehát f. é. február 15-ike utáni időpontban) 71,000 osztrák koronába, egy ugyanily sulyu féligkész-gyártmányból álló szállítmány 27,517,50 osztrák koronába, egy nyersanyag küldeményé pedig 18,067,50 osztrák koronába kerül.

Ehhez hozzászámítva a Bruckból-Budapestig terjedő 228 klm-es utvonali fuvardíjakat, melyek 10,992,5040 és 3264 koronát tesznek ki 10,000 klg-ként: Vagyis a svájci határtól Budapestig a szállítási díjak az áruk 1 klg-jára következőképpen fognak alakulni: ipari késztermék és gyarmatára: 81 korona, félprodukta és agrártermékek: 325 korona, nyersanyagok: 213 korona.

Miután az előfuar, származzék az áru az Oceánon túlról vagy innenről, legalább is az osztrák és magyar fuvardíjak összegének nagysága körül kell, hogy mozogjon: a *taikus is megértheti, hogy az olcsósági hullám a fantasztikus osztrák és magyar fuvardíjak következtében nem fogja különösebben rontani a mostani magyar árnívót*

Megjegyezzük, hogy sem a dunai fuvarozás, sem pedig az Adria-kikötőkön át való importálás nem nyújt fuvardíjak tekintetében enyhülést. A dunai fuvardíjak ezidőszerint a

vasuti fuvardíjakkal vannak paritásban. Sőt igen sok relációban még magasabbak is azoknál. Az Adria-kikötők Trieszt és Fiume pedig ezidőszerint — mivel Jugoszlávia még zárva tartja az Adriához vezető legrövidebb vasut vonalakat — csak Ausztria vasuthálózatának igénybevételével érhetők el, ami az előbb bemutatott gyakorlati példák alapján a szállítmányozás költségeinek jelentős feldrágulását eredményezi.

Mindezekből önként következik, hogy akkor, amidőn — a fenti példák alapján kalkulálva — egy kg. kávénak Kubából Magyarországra való szállítása alacsonyán számítva, az utközben felmerülő expedíciós és elvámolási költségeket egészen elhanyagolva, egymagában 16—17 koronába kerül, akkor igazán nem lehet azzal számolni, hogy a 200 koronás kávéár hirtelen leszaladhasson a békebeli 2 koronás nivóra.

De hogy nem csupán a szállítási költségek változatlan magassága tartja vissza az iparcikkek árának esését, hanem maguk az érdekelt kereskedők is, az is egészen bizonyos. Viszont azonban egyáltalán nincsenek olyan nagyárukészletek az országban, amelyeknek piacra dobása árzuhanást idézhetne elő. Az olcsóbb valutával újabb vásárolt áruk sem érkeztek még meg, s így az olcsóbbodás emiatt sem érezhető még. Legnagyobb akadályai az olcsóbbodásnak mindamelllett a kapzsi és telhetetlen nagybankok, amelyek erős kézzel tartják a magas árakat és arra számítanak, hogy újabb vásárlásnál még mindig drágábban kapnának árut, ha a készletet piacra dobnák, mint ahogy az árzuhanások azt megengednék.

Kétségtelen azonban, hogy sokáig a nagybankok nem bírnak ellenállni a nyomásnak és előbb-utóbb kénytelenek lesznek étvágyukat lecsillapítani. Különösen, ha a közönség is melüknek szegzi a legerősebb fegyverét és egy ideig még tartózkodik a vásárlástól.

A Székely Társaság propaganda matinéja

A gr. Bethlen István és kísérete debreceni látogatása alkalmával rendezendő *Menekült napok* programjában szerepel a Székely Társaság matinéja is, mely március 20-án Várgyűlésnapján délelőtt 11 órakor lesz a Vármegyeház dísztermében a következő műsorral:

1. Irredenta dalok. Főfőikara írta Mácsai Sándor. Előadja a *Városi Dalegyet*
2. Megnyitó beszéd, Tartja dr. *Darkó Jenő*, a Székely Társaság elnöke.
3. Papp-Váry Elemérné: *Hiszek egy Istenben*. Szavalja *Puskás Rózsa*.
4. Beszéd. Tartja dr. *Sebess Dénes* ny. államtitkár, a Boeskey Szövetség elnöke.
5. Magyar dalok. Gígyázyzene kísérete mellett éneklé *Zivaska* Irén.
6. Petőfi: A ruh oroszlán. Szavalja *Nagy Lajos*.
7. Kuruc dalok. Káldy átíratában. Előadja a *Városi Dalegyet*.

A műsor elején és végén Magyar Imre zenekara játszik. Belépő-jegy: Ülőhely személyenként 6 korona, állóhely 3 korona. Jegyek kaphatók: a Menekültügyi Kirendeltségen (Simonffy u. 1. e. l. emelet) Springer József (Ferencz József u. 38 sz.) üzletében, Aszman Ferencz divatáru üzletében, Csáthy könyvkereskedésben. A szombat esti „Mikes”-előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul, jegyek még kaphatók fent megjelölt helyeken.

Károlyi senkinek sem kell

Zürich, március 16. Károlyi Mihály gróf még mindig az olasz határon van őrizetben, mivel az olasz kormány minden kísérlete, hogy valamely más állam területére szállítsa, hajótörést szenvedett. A spanyol kormány a spanyol nagykövet által kiállított utlevelét megvonta Károlyitól.

NAPI HIREK

Orvendezzel

és hozsánnát zengedezzel te megdondatlan és igazi értékeidet megbecsülni nem tudó magyar, mert huzárkezelt hosszú számkivetéséből a minden idők legnagyobb Vilmosa! Örvendezzel és hátatelt szívvel emlékezzél a könnyelműségedet megbocsátni tudó Vázsonyi-Weiszfeldről, akit oktan felébredéssel magadra haragítottál és legválságosabb időidben Svájcba emigráltattál... A nagy férjü imé: megbocsájtja bűneidet és hajlandó hazádban maradni, ha igaz bűnbánatot tanusítasz és nem bolygatod többé — a zsidókérdést. Mert az rosszul esik és fájdalmat okoz nagy szívének és kedvét szegi bizonyos ideátokért rajongó lelkének... Légy jó és engedékeny hát te bárgyu magyar! Vagy nem látod, hogy a nagy Vilmos nélkül nem boldogulsz s minden, amit teszel, rossz és helytelen? Nem látod, hogy nemzeted gyűlése csonka és erőtlen, mert hiányzik belőle a fényt adó nap és a mozgó nagy szellem? Óh orvendezzel és halleluját zengjél, te gyámaltalan nemzet, mert hozérkezett hátátanságod számkivetéséből a Terézváros nagy Vilmosa és ünnepélyes lendülettel megkezdte törvényhozói működését! Hogy csordultig tetézzé és még hatalmasabbá, még durábbá és gazdagabbá tegye alkotásainak máris monstruózus tárházát! Óh, tépd meg ruháidat, hintsd meg hamuval fejedet te bűnbánó magyar, s hajtsd meg töredelmesen tédedet a Svájból megtért bujdosó előtt, mert nem tudhatod: nem hozott-e üzeneted számodra a kéklő hegyek mögül?...

— A főispán Budapesten. Hubert Ottó főispán kedden reggel fontos hivatalos ügyek intézésére a fővárosba utazott.

— Szele György az egyetemi építési bizottságban. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az egyetemi építési bizottságba Dicsőfi József helyére Szele György református lelkészt nevezte ki.

— Az Árvizsgáló bizottság hirdetményei. Szóva tettük, hogy a tájékoztató órákat tartalmazó hirdetményt a „Hajdúföld” szerkesztőségébe nem küldték be, s tiltakoztunk olvasóközönségünk érdekében a mellőzés miatt. Szívesen konstatáljuk, hogy a mellőzést részben a mi kiadóhivatalunk okozta, amennyiben egy félévvel ezelőtt, tévedésből, számlázta a hirdetményt s így az Árvizsgáló bizottság, melynek ilyen célra pénz nem áll rendelkezésére (!) azt gondolta, hogy hirdetményeit nem vagyunk hajlandók díjtalanul közreadni. Miután ez tisztázott és mi készségünket fejeztük ki a díjtalan közétételre, biztosítást nyertünk arra, hogy a jövőben azonnal értesíthetjük t. olvasóinkat minden öt érdeklő változásról, mely az árak szabályozásában bekövetkezik. Örömmel vettük tudomásul azt is, hogy egy a bizottságtól, mint annak elnökétől távol áll minden animozitás, és hogy közérdekű működésében semmiféle pártpolitikai tekintet nem befolyásolja.

— A pénzküldésreformja. Budapestről jelentik: A postáigazgatóság a pénzügy- és kereskedelmi miniszteriummal egyetértőleg márrészeben elhatározta, hogy a készpénzforgalom csökkenése érdekében a vidéken reformokat léptet életbe. A postahivatalok a készpénz felesleget a vidéki pénzügyintézetekben fogják elhelyezni. — A címzettnek, a készpénz helyett a kijelölt bankba szóló csekket fognak kézbesíteni.

A pénzügyintézeti Központ 61 vidéki pénzügyintézetért fog garanciát vállalni, ahol a kifizetések történnek.

Az új rendszer a vidéken az eddigi megállapodás szerint május hó 15-én fog életbe lépni.

— Újabb árzuhanások a baromvásárban. A tegnapi nap folyamán a rendőrség megállapította, hogy a baromvásárban az elmúlt hét alatt is jelentős árzuhanás állott be a vágó marha áraiban. E szerint az *ökör 35—40 koronás* (a múlt héten 38—44 koronás) *a tehén 38—40 koronás, a borjú 40—54 koronás* kilónkénti árban kelt. A vágó marha felhajtás igen kedvező és nagyobb arányu nap-nap után.

— **A kath. Népszövetség** f. hó 20-án, vasárnap délután 5 órakor délutánt tart a római kath. főgimnázium disztermében. Az előadó **Zivuska Jenő** dr egyetemi magántanár, aki „A katolicizmus és a középkor” című multikori előadását meg fogja ismételni közönségünk azon része számára, mely az első előadáson való megjelenésben akadályozva volt. Kérjük a testvéregyesületek tagjait, hogy minél nagyobb számmal hallgassák meg eme tanulságos és az érdeklődést mindvégig lekötő előadást. Ülhely 8 kor., állóhely 4 kor., és a vigalmi adó. Felülfizetéseket köszönettel fogad a népszövetség.

— **A Debreceni Szemesi lövész egyesület** hajdusámsói fiókja, a Bocskay lövész egyesület hazafias szellemben ünnepelte meg március idusát Hajdusámsóban. Hazánk újjászülésének egyik leglényegesebb feltétele a fiatal generációnak, a jövő reményének helyes tiszta keresztényen nemzeti szellemben való nevelése, testi és lelki megerősítése arra a nagy küzdelemre, melyet hazánk talpraállítása céljából le kell folytatnunk. A hajdu fiúk át is érzik eze. kötelességüket és tömegesen jelentkeztek a nemes célt szolgáló egyesületbe. A Bocskay lövész egyesület minden alkalmat megragad a nemzeti eszme ébren tartására és a nemzeti öntudat és érzés erősítésére. Ezen célt szolgálta március 15-ikének fenyves megünneplése is. Nemzeti színben pompáztak az egész terem, a falakon babér- és fenyőágakkal szőtt határokból tűndöklő a régi dicső Magyarország, „ahogy volt és ahogy lesz” s gyászban jelent meg csonka hazánk térképe, „ahogy van.” A színpadon előképben tünt fel Magyarországának szárnys angyalok által tartott címere. És amíg s bájos angyalok, Ludmáry Klára és Szóór Annuska a címet tartották, díszes magyarba öltözött szép hajdu leányok és férfiak kara énekelte a Hymnust. Az igen jól sikerült ünnepi musorban pompásan szerepeltek Kruppa Ilonka, Ludmáry Erzsike, Vilike és Klára és Szóór Annuska, továbbá Kiss Ferenc, Ludmáry Sándor és Szita Sándor. A prólógót Hadházy Dezső mondta. A musornak ugy. összeválogatásán, mint előadásán érzett a hazafias cél, szolgálatától való áthatottság: mindenki a legjobbhat produkta. Teljes volt nemcsak az erkölcsi siker, de az anyagi is, amely 5000 korona tiszta hasznot juttatott a lövész egyesület céljaira.

— **Kovács Árpád temetése.** Az ipartestület szállodás, vendéglős és kávé szakosztályának tagjait tisztelettel felkértem, hogy n. **Kovács Árpád** választmányi tagunk temetésén ma csütörtökön délután 4 órakor a Szent Anna-utcai r. kath. temető kápolnájánál megjelenni sziveskedjenek. — Németh Aladár szakosztály elnöke.

— **A város csere vagonokat kapott.** Mint ismeretes, a város a csehszlovákiai Jerus céggel nagyobb favásárt kötött. A cseh fa egy része már meg is érkezett, azonban a másik része a vagonhiányra való tekintettel, még mindig nem jött meg. **Zöld József** tanácsnok a napokban fentjárt Budapesten és a cseh fa szállítási lebonyolítására a cseh vasuti igazgatóságtól csere vagonokat szerzett. A csere vagonok, értesülésünk szerint Sátoraljauj helyből fognak megérkezni a közeli napokban.

— **Liszt fejadagok.** A napokban megírtuk, hogy a közlekedési miniszter a csendőrséget és katonaságot kikapcsolta az ellátatlanok névjegyzékéből és ez alapon 13 ezer személyrel kevesebbet vett be az ellátatlanok névjegyzékébe holott a törölték létszáma a valóságban sokkal kisebb. Így természetesen sokkal kevesebb listát quantumot is utalt ki a miniszter Debrecen ellátatlanjai számára mint amennyi kellett volna. Ezen tévedésen alapuló rendelkezés folytán a közlekedési hivatal a 22 dekás fejadagot kénszerűen 16 dekára szállítani, egyben orvoslás végett **Zöld** tanácsnok felutazott Budapestre. A tárgyalás során a miniszter kijelentette, hogy a 13 ezer személy listát quantumát a deb. besz. csoportoknak utalta, azonban kiderült, hogy a csoportokban mindössze 9200 ellátatlan van névkönyvvel. A miniszter most a nem rész indulatu tévedésre rájött s utasította a beszerzési csoportokat, hogy az utalt többletet a közlekedési hivatalnak adják át. — A csoportok azonban nem kaptak meg a kiutalt listamennyiséget. Erről most értesítik a közlekedési minisztert. Értesülésünk szerint a 16 dekás listafejadagot közelesem a korábban megállapított 22 dekás rendes fejadagra fogják emelni.

— **Penzünk javulása** következtében 10% engedményt ad szabott áraiból Halmágyi Dívatháza.

— **Apponyi Budapest díszpolgára.** Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága ma délutáni ülésén **Apponyi Albert** grófit Budapest díszpolgárává választotta.

— **Koszorúmegváltás.** **Papp Lajos** és **Liteczky Lajos** urak 50—50 koronát juttattak hozzánk **Zoltán Ödön** elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címén. Az összeg felét a hadiárvának, felét a nyomorgó technikuskak küldtük.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei:** A március havi kedvezményes élelmiszerek kását megkezdettük. A további torlódás elkerülése végett K—O név kezdőbetűs tagoknak március 17-én, P—Z név kezdőbetűs tagoknak március 18-án, A—1 név kezdőbetűs tagoknak március 19-én blokkolnak. Testületek kimutatásukat adják be.

— **Forgalom korlátozása az államvasutak vonalain.** A debreceni üzletvezetőség értesíti a közönséget, hogy a husvéti ünnepeken elmaradó szentérmelésre való tekintettel március 21 és március 30-ika közötti időben a Debrecen állomást érintő vonatok forgalmában az alábbi korlátozás lép életbe:

Március 21, 22 és 23-án: A debrecenből reggel 6 ó. induló 1723 sz. és este 9 óra 10 percekor érkező 1722 sz. budapesti vonat elmarad. A többi vonat közlekedésében változás nincs.

Március 24, 25, 26-án csak az alábbi vonatok közlekednek:

I. Debrecen—Püspökladány között 1760, 1759. 2. Debrecen—Nyíregyháza között 4774, 4751. Az 1760 érkezik Debrecenbe délelőtt 8 óra 35 percekor. Az 1759 indul Debrecenből délután 5 óra 47 percekor. A 4774 indul Debrecenből délután 2 óra 20 percekor. A 4751-es érkezik Debrecenbe délelőtt 7 óra 18 percekor.

III **Március 27-én és 28-án:** Vonatközlekedés nincs.

IV **Március 29 és 30.** csak az alábbi vonatok közlekednek:

1. Debrecen—Püspökladány között: 1760, 1759. 2. Debrecen—Nyíregyháza között: 4774, 4751. Az 1760. érkezik Debrecenbe délelőtt 8 óra 35 percekor. Az 1759. indul Debrecenből d. u. 5 óra 47 percekor.

A 4774 indul Debrecenből délután 2 óra 20 percekor. A 4751 érkezik Debrecenbe d. e. 7 ó. 18 percekor.

— **Halálozás.** Debrecen egyik nevezetességének, a világvárosi színvonalon álló Arany Bika szállónak fardadhatlan és agilis társbérleje és igazgatója **Kovács Aladár** hunyta le tegnap örök álomraszemét. A csendes munka embere volt, reggeltől estig pihenés nélkül dolgozott, de tevékeny részt vett a keresztény társadalom honépítő munkájában is. Elhunytá alkalmából családja a következő gyászjelentést adta ki:

Aulirottak a legmélyebb fájdalomban megtört szívvel, de a Mindenható szent akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a feledhetetlen legjobb férj, apa, testvér és szerető rokon **Kovács Árpád** az „Arany Bika” nagyszálló igazgatója fardadhatlan munkás életének 56-ik, boldog házasságának 12-ik évében, Budapest, folyó hó 13-án, reggel az Urban csendesen elhunyt. Elköltözött a drága halott! Kóporsójánál zokogva sir hitvese, gyermeke, testvére és rokoni! Adjon mindnyájuknak vigasztalást az Ur, kihez így fohászkozunk: „Uram! legyen meg a te szent akaratod!” Drága gondviselőnk, kedves halottunk, emléked mindig élni fog közöttünk. Feledhetetlen halottunk földi maradványai folyó hó 17-én, csütörtökön délután 4 órakor fognak a Szent-Anna-utcai r. kath. temető kápolnájából, a r. kath. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a kath. sírkertben örök pihenőre helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat apr. hó 18-án, délelőtt 9 órakor fog a megboldogult lelki üdvéért a Szent-Anna-utcai r. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Mindkét végtszetelet tételére a rokonok, jóbarátok és ismerősök szomoru szívvel meghívottak. Debrecen, 1921 március hó 13-án. Nyugodjék csendesen! Emléke legyen áldott! Kovács Árpádné szül. Lovonyák Róza mint bánatos özvegye és Luluka leányuk Kovács Emília ferjezett Leposa Ferencné testvére és családja. Öz. Kovács Lászlóné és gyermekei. Lovonyák Matild férjével Suchán Ernővel és leányával Márhával, Lovonyák Klára férjével Goldfinger Bélával és gyermekeivel, Lovonyák Oszkár családjával, Lovonyák Antal családjával, Lovonyák László, Strelbovszky Lajos családjával mint sógorai és sógorói. Dankó temetkezési vállalat Kossuth-utca 6.

— **Tisztkegizsgálás.** Az 1. sz. tisztigazolóbizottság Debrecen Piac u. 8. (Kereskedelmi Akadémia) Felszólítja: Pressia László e. ü. hdgy. Rösner Ferenc hdgy. Dr. Rugonfalvi Kis Károly hdgy. Ritti Ferenc önk. szkv. Révész (Reizmann) Jenő alhdgy. Rosenfeld Sándor hdgy. Rácz Lajos hdgy. Riskó József hdgy. Szabó Béla hdgy. Svájczér Béla hdgy. Szabó József hdgy. Szántó Mihály hdgy. Szentkirályi Károly hdgy. Szilágyi József alhdgy. Sztójka Tibor hdgy. Sztójka Árpád hdgy. Seherer Dezső hdgy. Dr. Szilágyi Miklós e. ü. hdgy. Sztupjór Domokos alhdgy. Szányi István hdgy. Simon Jenő önk. szkv. Szabó István alhdgy. Söhajda Menyhért hdgy. örm. Sarkadi M. Pál hdgy. Szieghart László hdgy. Szabó Mihály hdgy. O. Szabó Antal alhdgy. Sipos László alhdgy. Schürger Gyula önk. szkv. Srepler István hdgy. Somossy Péter hdgy. Stökl István alhdgy. Sárkány Károly hdgy. Simon József hdgy. Schwarcz Sámuel hdgy. Simig Zoltán hdgy. Stiglitz László hdgy. Somlyai László alhdgy. Stubnye Dezső alhdgy. Sükösd Géza hdgy. Szabó Géza hdgy. Szabó Imre hdgy. Szabó Jenő hdgy. Szabó László hdgy. Szász Sándor hdgy. Szezhly Lajos alhdgy. Szeibel György hdgy. Szendrey Árpád hdgy. Szentiványi Mihály alhdgy. Szilágyi Ferenc hdgy. Szilágyi László alhdgy. Szonnogott János hdgy. Szücs Árpád hdgy. Szücs Imre hdgy. Tamássy Kálmán hdgy. Tarr Lajos hdgy. Torday Miklós hdgy. Tringl Imre hdgy. Tóth János hdgy. Török Mihály alhdgy. Török Péter hdgy. Takács János hdgy. Tóth István hdgy. Telkessy István hdgy. Tóth Miklós hdgy. Ungár János hdgy. Ugray Imre alhdgy. Urbán Béla hdgy. Vajnovszky Árpád hdgy. Varcseka Tibor hdgy. Varga Ferenc hdgy. Varga Gyula hdgy. Varga Lajos alhdgy. Várnay Leventő alhdgy. Vitriél Dezső alhdgy. Vojtovits Dezső hdgy. Vagner Lajos hdgy. Weisz Szevér hdgy. Wirtz Ferenc hdgy. Valter József hdgy. Vály Géza hdgy. Vér Imre hdgy. Vas Gyula alhdgy. Varga Miklós alhdgy. Varga Endre alhdgy. Veress Imre hdgy. Vajnovszky Lajos hdgy. Valkovics Béla alhdgy. Zempléni György e. ü. hdgy. Zakariás Árpád alhdgy. Zombory József hdgy. miszerint igazoltatásuk végett folyó hó 20-ig, bármely napon, vasárnap kivételével d. e. 9—2 óráig annál is inkább jelentkezzenek a fent jelzett bizottságnál, mert ellen esetben a nem igazoltak ellen előirt eljárás fog velük szemben alkalmaztatni. Felhívottak a nevezettek, miszerint két már igazolt tiszt által véleményes jelentést és amennyiben valamely polgári igazoló bizottságnál már igazoltattak a vonatkozó igazolvány hiteles másolatát is hozzák magukkal, hogy igazoló eljárás rövidesen meg legyen ejtethető. Ig. biz. elnöke.

— **Vázsonyi tárgyal.** Budapestről jelentik: **Vázsonyi Vilmos**, aki szombaton visszaérkezett Budapestre, érintkezésbe lép **Apponyi Albert** és **Andrássy Gyula** gróffal s több régi politikai társával. Apponyival ma tárgyal. A tárgyalás informatív jellegű volt.

— **A Petőfi-dalkör ünnepi hangv. rsenye.** A Petőfi-dalkör nevéhez méltón ünnepelte meg tegnap este március idusát. Az Arany Bika dísztermében mindenképpen sikerült hangversenyt rendezett, melyet **Hódy Béla** dr. a dalkör elnöke nyitott meg szép beszéd kíséretében s amelyben a nagy idők márciusát méltatta. Utána **Nagy Ferenc** amerikai lelkész mondott szép gyujtó beszédet, majd a dalkör néhány hazafias dalt adott elő szépen és hatásosan. Végül **Magyar Imre** bandájának ropogós csárdásai következtek, melyek a szép számmal egybegyűlt ünneplőket a késő éjjeli órákig tartották együtt.

— **Köszönetnyilvánítás.** **Demetrovics Pálné** urnő, ki jótékony célokra 1000 koronát juttatott kezünkhöz, ezuton is fogadják nemes intenciótól sugalmazott s önzetlen adományáért leg-hálásabb köszönetünket. — Debrecen sz. kir. város népjóléti hivatala.

TÖRVÉNYKEZÉS

A korzói affér a járásbíróóság előtt

Ismeretes, hogy a mult hó 26-án **Nagy György** jogszigorló a déli korzón arculütötte dr **Freund** Jenő ügyvédet, aki őt állítólag folyton fixírozta és hozzádörzsölődött. Freund becsületsértés miatt feljelentést adott be **Nagy György** ellen, így az afférnak a járásbíróóság előtt lett folytatása.

A tárgyalás **Batta** István bíró előtt folyt le néhány érdeklődő jelenlétében **Nagy György** védelmét dr **Kanszentmiklósi Nagy Zoltán** ügyvéd látta el. Elsőnek **Nagy György**öt hallgatták ki. 23 éves, református, nőtlen, tartalékos tüzérhadnagy.

A vád becsületsértés volt, mivel Freund Jenő február 26-án a Piac-utcai korzón szándékosan arculütötte a kezével.

Mindennemű gazdasági és malom-gépjavításokat, Autogénhegesztést, Cseplogépeket, Locomobilokat veszünk eladunk és javítunk. Vidéki megrendéseket pontosan és gyorsan eszközölünk. Telefon inter. 9-34

Nagy gépjavító ipartelep! VÉRTESY TESTVÉREK
Debrecen, Hatvan-utca 53.

Handwritten notes on the right margin, including "Kovács", "1921", and other illegible scribbles.

Nagy György: Nem szándékosan... Fixirozott az utcán, furesán nézett rám, sértegetően, ezért egyszer arculütöttem erős felindulásomban.

Majd elmondja, hogy Freund őt állandóan fixirozta az utcán, sőt hozzádörgölődött.

Elnök: Nem ön fixirozta Freundot és ő csak visszafixirozta?

Nagy: Nem. Megesett, hogy hozzádörgölődött, rám nézett s bocsánatot sem kért. Én ideges ember vagyok, 24 lött sebet kaptam egy kézigránáttól 12 hónapi haretéri szolgálat után. Köztük egy idegsebet. Nyolc hónapig feküdtem utána. Ez az ideges betegség maradt vissza nálam, a sok szenvedés folytán a pillanatnyilag tamadt erős felindulásomban tettemet nem tudom kellőleg megfontolni. Mivel ez esetben is szabad elhatározásomban akadályozva voltam, kérem egészségi állapotom törvényszéki orvosszakértővel való megvizsgálását. A tett előtt való napon a korzón barátainak azt mondtam, hogy dr. Freund Jenőt, amiért annyira fixiroz, ha tovább is folytatni fogja ezt, kénytelen leszek vagy felfricskázni, vagy inzultálni. Másnap figyeltem a magatartását, nem nézett rám, de hozzádörgölődött. Én azt gondoltam, hogy Kemény Viktor utján értesült arról, amit mondtam a társaságban és épen azért akar belém kötni a dörzsöléssel. Erre megkérdeztem:

— Mi az oka annak, hogy napok óta fixiroz? Erre Freund elkezdett hadonászni s azt felelte:

— Én magát soha az életben nem láttam. Tévedés lehet, talán más fixirozta. Erre arculcsaptam. Freund utánam kiáltott.

— Utonálló, gazember, kiesoda maga? Megmondtam a nevemet és eltávoztam...

Ezután **Ritter Ignác** építész hallgatja ki, aki abban az időben Freunddal karonfogva ment. Szerinte Freund nem dörzsölődött Nagyhoz, hanem az egy lépést előre tett s akkor kérdezte:

— Ügyvéd ur, miért fiksziroz engem? Az esetet körülbelül ő is így adja elő, mint Nagy.

K. Nagy Zoltán védő ezután kéri a bi-

zonyítás kiegészítését, nevezetesen dr. **Bive Géza** ügyvéd, **Horváth József** gazdasz és **Györffy Miklós** dohánygyári tisztviselő kihallgatását, akik Nagy György állításait fogják igazolni.

Dr. **Freund Jenő** magánvádoló szintén kéri a bizonyítás kiegészítését és pedig Nagy György elmebeli állapotának megvizsgálását, mivel ő a legobjektívebben akarja az esetet tisztázni.

Egyébként szerinte a vádlott előadásai nem fedik a tényeket. Tudomása van arról, hogy egy társaságban, ahol Nagy György is jelen volt többek között, a zsidókérdés vitája során megjegyezték, hogy csak Freund Jenőt kell pofon vágni és el van intézve a dolog. — De ehhez kurázi kell, jegyezte meg valaki, — mire Nagy György vállalkozott, hogy felpofozza Freundot.

Ezt **Korcsmáros Sándor** törvényszéki bírival tudja igazolni.

K. Nagy Zoltán határozottan ellenzi az elmeállapot megvizsgálását. Tiltakozik az ellen, hogy ebbe a becsületsértési perben zsidóüldözés kérdését, tendenciákat állítson be Freund.

A járásbírósa a bizonyítás kiegészítését nem rendeli el s a bizonyítást befejezettnek jelenti ki. Ezután a perbeszédre térnek át.

Freund Jenő vádbeszéde után **K. Nagy Zoltán** viszonyvadászt jelent be Freund ellen, mivel a pofon után azt mondta:

— Utonálló, gazember. Kéri Nagy felmentését.

Pár perc múlva kihirdeti Batta bíró az ítéletet.

Nagy Györgyöt becsületsértés vétsége miatt két hónapi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Freundot a viszonyvadásztól felmentette. Enyhítő körülménynek vette Nagy fiatal korát, betegségéből eredő idegességét, haretéri szolgálatát, súlyosbítnak intelligenciáját s azt hogy kötekedő szándékból követte el tettét. — **Nagy fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.**

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgósínházak közleményei:

Szütörtökön A) bérletben a *Férfi temető* kerül színre.

Pénteken B) bérletben: Ugyanaz.

Szombaton Menekültügyi hiv. Diszeloadás. Vasárnap d. u.: *Fekete pillangó*.

Vasárnap este bérletszünetben: *A férfi temető*.

Hétfőn: *Kék szakállu herceg*.

XA-XA amerikai dsungel kalandortörténet harmadik részét mutatja be ma az Uránia. — Jegyelővétel.

Az arany szitakötő előrészét „A komédiások karmaiban” című kalandor történet ma utoljára az Apollóban, holnap a második befejező rész kerül műsorra.

A tőzsde

Budapest, március 16. (Nemz. St. t. jel.)
Valutapiac. Némileg javult. Napoleon 1172, angol font 1500, dollár 383, francia frank 28'00, márka 650, rubel 189, lei 508, szokol 530, korona dinár 10'25, osztrák korona 66, lengyel marka 52, osztrák kifizetés 59 és fél.

Zürich, magyar korona megnyitás 1'45.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

SPORT.

Sport-kabaré. Március 20-án, vasárnap délután 4 órakor tartja birkozással egybekötött sport-kabaréját a DNYSC kebelében alakult Munkás Testező Egyesület a Margit-fürdő (Munkás-Otthon) disztermében. Kabaré után tánc zárórág.

Kálvinista Szemle

REFORMÁTUS EGYHAZI EGYHAZ-TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
DR. SEBESTYÉN JENŐ
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, XI., Ráday-u. 28.

Előfizetési ára egész évre 100, félévre 50 K
Mutatványszámot küld a kiadóhivatal.

Korpa kiosztás

A város területén lakó kis állattartók részére f. hó 17-től a Közélemezési ügyosztály lisztosztálya korpát fog kiosztani.

A felesleges zaklatás elkerülése végett közhírré tesszük, hogy korpát csak az az egyén kaphat, aki a hírlapokban közzétett hirdetmény alapján igényét az illetékes lisztosztálynál 1921 február 15-ig bejelentette s ezt a korpaigénylési lappal igazolja.

Tekintettel a kiutalt kevés korpa mennyiségre, minden igénylő csak egy zsák korpára tarthat igényt.
Debrecen, 1921 márc. 16.

Közélemezési ügyosztály.

Rézgálicz

elsőrendű minőségű 98/99% Hungária gyártmányu nagyban és kicsinyben jutányos áron kapható Tiszavideki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Király-u. 2. I.

Apró hirdetések

Sesztina Lajos
vaskereskedése
Piacz-utca 23. sz.

Rudvas Vaslemez Sodrony és Sodronyszeg érkezett.

Aranyat mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Kováry és Altmann
szűcsök, piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Bor saját termés eladó nagyban és kicsinyben Geréby Deák Ferencz-u. 13.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Szobaleány azonnal beléphet, szakácsné mellé, Szent Anna utca 5. emelet.

Kizakancsok felvétetnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Méhcsaládokat kassal, viaszkot, méhészeti eszközöket vesznek, első minőségű és etető mézet eladok — Le gyel Kornél Iekész, Almósd.

Tehéntrágya van kihordásra, Csapó-utca 61. szám.

Forgács István műőrás Bádógos-u.

Egy karikahajós női varrógép jutányos áron eladó. Boz-utca 28

Koros Sándor férfi-szabó üzletében Piac-u. 69. saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók

Arankan en es **LUCZERNOMAG** Mauthner-féle kert és veteménymagvak **VIKTÓRIA BORSÓ** hántolt és egész szemű **RÉPAMAGVAK** kaphatók **Csanak József** keresk. részv. társaság

Há helyek eladók a vágóhid mellett villamos és kőut mentén, Bihari utcán 200-300 négy szögöl területre fe osztva amelyeken azonnal építkezni lehet, építkezésig pedig veteményezésre is alkalmas. Érdeklődők jelentkezhetnek — Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkazetták, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „EVA” arczenőcs és szappan legolcsóbban szerezhetők be a Telefon 14-80

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.